

Практична робота 6

ТЕМА: «Сучасні технологічні аспекти вирощування овочевих культур»

Мета роботи: Вивчити та засвоїти сучасні та інноваційні технологічні аспекти вирощування овочевих культур і їх впровадження в агротехнологіях.

Матеріали та обладнання: підручники, електронні інформаційні ресурси, довідники.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Овочеві культури – трав'яні рослини, соковиті частини яких (овочі), багаті на вуглеводи, вітаміни та інші поживні речовини, використовують у їжу. В Україні вирощують понад 100 видів овочів, що класифікують за ботанічними ознаками, тривалістю життя, відношенням до умов довкілля (тепла, світла, вологості та родючості ґрунту), товар. властивостями тощо.

Найпоширеніші овочеві рослини за ботанічними ознаками поділяють на 2 класи – одно- та дводольні, а також культивовані гриби.

Їх об'єднують в 11 ботанічних родин:

- капустяних – капуста (білоголова, червоноголова, савойська, брюссельська, цвітна, пекінська, китайська, кольрабі), бруква, ріпа, редиска, редька, хрін, крес-салат, листк. гірчиця;
- селерових (зонтичних) – морква, петрушка, пастернак, селера, кріп;
- гарбузових – огірок, гарбуз, кабачок, патисон, кавун, диня;
- пасльонових – помідор, перець, баклажан, фізалис;
- бобових – квасоля, горох, біб;
- амарилісових – цибуля (ріпчаста, батун, порей, шніт, багатоярусна), часник;
- холодкових – спаржа;
- айстрових (складноцвітих) – салат-латук, артишок, скорцонера, естрагон, салат цикорій, ендивій;
- амарантових – столовий буряк, мангольд, шпинат;
- гречкових – щавель, ревінь;
- тонконогових – цукрова кукурудза.

За тривалістю життя овочеві культури поділяють на: одно-, дво- та багаторічні.

За способом використання – на 8 груп:

- листові – капуста, кріп, петрушка та селера (листки), салат, шпинат, щавель, цибуля-батун;

- плодови – огірок, диня, кавун, кабачок, гарбуз, патисон, перець, помідор, баклажан, горох, квасоля, біб, кукурудза;

- коренеплідні – морква, буряк, редька, селера, редиска, пастернак, ріпа, бруква, петрушка;

- цибулинні – часник, ріпчаста цибуля, шалот;

- стеблеплідних – кольрабі;

- квіткові – цвітна капуста, броколі, артишок;

- пряні – кріп, естрагон, петрушка і селера (листові);

- черешкові – ревінь.

Серед овочевих культур є пряні рослини, що містять ефірні олії (кріп, петрушка, естрагон та ін.) та поліпшують смак, викликають апетит і сприяють кращому засвоєнню їжі.

Розроблено ефективні прийоми вирощування овочевих культур у відкритому та закритому ґрунтах, що стали основою сучасних промислових технологій вирощування, зокрема методом гідропоніки.

Модель сучасної технології вирощування овочевих культур:

1. Підбір кращих попередників;
2. Сучасні підходи до обробітку ґрунту;
3. Збалансоване живлення рослин;
4. Ефективний догляд за рослинами на основі моніторингу появи шкідливих організмів;
5. Особливості збирання врожаю.

Проводячи обробіток ґрунту, ми враховуємо: фізичний стан ґрунту, засміченість, рівномірність розподілу рослинних рештків, вологість, погодні умови.

Найбільш поширена комбінована система обробітку ґрунту, що передбачає використання різних способів і знарядь з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов, вимог рослин і попередників та економічних можливостей господарства.

Норми мінеральних добрив розраховуються залежно від:

- запрограмованого врожаю;
- бонітету ґрунту;
- внесення органічних добрив;
- попередника та його удобрення.

ХІД РОБОТИ

Завдання 1. Освоїти сучасні та інноваційні технології вирощування овочевих культур.

Завдання 2. Використовуючи інформаційні ресурси, заповнити таблиці 1 і 2 із представленням основних сучасних і інноваційних технологічних аспектів вирощування капусти білоголової та помідора.

Зміст звіту: результати виконання завдання.

Таблиця 1

Сучасні та інноваційні технологічні аспекти вирощування капусти білоголової

Етап технологічного процесу та розвитку культур	Сучасні та інноваційні технологічні аспекти
Організаційно-технологічний період	
Попередники	
Збирання попередника	
Основний обробіток ґрунту, удобрення та захист рослин	
Вибір сорту / гібриду	
Внесення добрив і засобів захисту рослин	
Передпосівний (передпосадковий) та посівний (посадковий) періоди	
Передпосівний (передпосадковий) обробіток ґрунту	
Підготовка насіння до посіву (очищення, калібрування, знезараження) або розсади до висадження	
Посів (висаджування розсади) (строки, норма, спосіб, глибина заробки тощо)	
Період вегетації	
<u>Сходи або після висаджування розсади:</u> - агротехнічні заходи; - удобрення; - захист рослин від шкідливих організмів, застосування регуляторів росту рослин, тощо	
<u>Фаза накопичення листкової маси:</u> - агротехнічні заходи; - удобрення; - захист рослин від шкідливих організмів, застосування регуляторів росту рослин, тощо	
<u>Фаза формування головки:</u>	

<ul style="list-style-type: none"> - агротехнічні заходи; - удобрення; - захист рослин від шкідливих організмів, застосування регуляторів росту рослин, тощо 	
Період дозрівання та збирання врожаю	
Дозрівання врожаю	
Збирання врожаю	
Післязбиральна обробка врожаю	
Період зберігання врожаю	

Сучасні та інноваційні технологічні аспекти вирощування помідорів

Етап технологічного процесу та розвитку культур	Сучасні та інноваційні технологічні аспекти
Організаційно-технологічний період	
Попередники	
Збирання попередника	
Основний обробіток ґрунту, удобрення та захист рослин	
Вибір сорту / гібриду	
Внесення добрив і засобів захисту рослин	
Передпосівний (передпосадковий) та посівний (посадковий) періоди	
Передпосівний (передпосадковий) обробіток ґрунту	
Підготовка насіння до посіву (очищення, калібрування, знезараження) або розсади до висадження	
Посів (висаджування розсади) (строки, норма, спосіб, глибина заробки тощо)	
Період вегетації	
<u>Сходи або після висаджування розсади:</u> - агротехнічні заходи; - удобрення; - захист рослин від шкідливих організмів, застосування регуляторів росту рослин, тощо	
<u>Фаза бутонізації:</u> - агротехнічні заходи; - удобрення; - захист рослин від шкідливих організмів, застосування регуляторів росту рослин, тощо	
<u>Фаза формування плодів:</u> - агротехнічні заходи; - удобрення; - захист рослин від шкідливих організмів, застосування регуляторів росту рослин, тощо	
Період дозрівання та збирання врожаю	
Дозрівання врожаю	
Збирання врожаю	
Післязбиральна обробка врожаю	
Період зберігання врожаю	

Контрольні питання

1. Які культури відносяться до пасльонових?
2. Які культури відносяться до овочевих листкових?
3. Які культури відносяться до овочевих цибулинних?
4. Назвіть основні біологічні особливості овочевих коренеплідних культур.
5. Яка коренева система овочевих коренеплідних культур?
6. Галузі використання овочевих листкових культур?
7. Значення овочевих прямих культур.